

Boże Narodzenie to misterium radości i nadziei

Witaj w czas Godów (24.12 – 6.01) i Wielkiej Kolędy (24.12 – 2.02) na świątecznym szlaku!
Spotkasz się na nim ze śniegowymi gwiazdkami, choinkami, kolędami
i świątecznymi zadaniami.

1. Zaraz za bramą Ogrodu szukaj śniegowych gwiazdek: pierwsza – tuż, tuż; nieco dalej druga; od niej lewym okiem szukaj trzeciej.

I już jesteś przy pierwszej choince.

Zad. 1. (gwiazdka trzecia)

Ta choinka to ..... , zwana też ..... ,
a stawia się ją w Boże Narodzenie przede wszystkim w ..... ,
toteż nuci ona taką świąteczną pieśń:

„Down in a lowly manger	(W skromnym żłobie
The humble Christ was born	Narodził się pokorny Chrystus
And God sent us salvation	I Bóg zesłał nam zbawienie
That blessed Christmas mon.”	W ten błogosławiony świąteczny poranek)

2. Tuż za choinką ścieżką w prawo, do końca, a potem ku góróm, skąd pasterze pospieszali do Stajenki, nawołując się nawzajem:

„Pójdźmy wszyscy do stajenki do Jezusa i Panienki.

Powitajmy Maleńkiego i Maryję Matkę Jego

Powitajmy Maleńkiego i Maryję Matkę Jego.”

Przed Tobą Dolina Pięciu Stawów Polskich (policz, ile naprawdę jest stawów w tym miejscu). Zanim ruszysz w góry, szukaj w ich pobliżu czwartej gwiazdki.

Zad. 2. (gwiazdka czwarta)

Liście tego krzewu (drzewka) służą do dekoracji świątecznego stołu. Jest to .....

3. Piątej gwiazdki szukaj w górach. Wejdz też na najwyższy szczyt (punkt widokowy) i dojdź do Morskiego Oka (Oczka). Wszędzie tam, nad wierchami, stawami, wśród zielonych świerków i siwoszarych skał unosi się radosna góralska kolęda:

„Oj, maluśki, maluśki, maluśki jako rękawicka
albo – li tyz jakoby, jakoby kawałeczek smycka
hej grojmy, śpiwojmy mu, Dzieciątku małemu
hej grojmy, śpiwojmy mu, Dzieciątku małemu”

Zad. 3/1

Gwiazdka piąta zawisała na ....., a zwyczaj stawiania choinki przywędrował do nas w .....wieku z .....

Zad. 3/2

Drzewko na szczycie to choinka kozic i niedźwiedzi. Jest to .....
i ma ..... płożących się konarów.

Zad. 3/3

W czas Wigilii pamięć przywołuje tych, co już odeszli. Dla nich puste miejsce przy świątecznym stole. Ci, co nie wrócili z gór, w Wigilijną Noc szukają zacisznego miejsca wśród skał, spoglądają w głęboką toń wody. Żywym zostawiają znak. Szukaj go przy Morskim Oku na głazie wśród paproci. Znak ten ma kształt .....

4. Szósta gwiazdka u podnóża gór w pobliżu stawu.

Zad.4

Ta choinka to ..... . Zanim pojawił się u nas zwyczaj stawiania choinki, wieszano w polskich domach ścięty wierzchołek drzewka, zwany ..... lub ..... lub .....

(wybierz 3 nazwy)

Zdobiono go m. in. wycinankami z .....

5. Nieopodal grupa głązów, za nią rozdroże. Jeśli wybierzesz dobrą drogę, wkrótce z prawa dojrzysz wodę; dalej, z lewa, gdy koniec drogi bliski – długie igły (15 cm) choinek.

Zad. 5/1

Te choinki to .....

Zad. 5/2

W pobliżu na bezlistnym drzewie szukaj pomarańczowej wstążeczki. Wiatr czekający tu na Mędrców Świata, dmie w nią, grając pieśń o Bożym Dziecięciu:

„Ono w żłobie, nie na tronie
ni berła nie dźmierzy
a prorocstwo Jego zgonu
już się w świecie szerzy”

Wysłuchaj się, może usłyszysz, a wstążeczkę zobaczysz na pewno. To właśnie z tego drzewa, przy którym stoisz, spleciona została cierniowa korona. Tym drzewem jest .....

6. Od cierniowego drzewa wędruj wijącą się wąską ścieżką aż do samego końca. Nie zbaczaj, gdy będzie się ona krzyżować z szerszymi drogami. Na pierwszym odcinku ujrzysz urokliwą ławeczkę nad stawem; na drugim – w diabelskim klonie diablik się schował i zwodzić Cię będzie ku koralikom liliowym, Ty idź jednak w przód, gdzie woda, bo choć nie jest święcona, zło Cię tu nie dosięgnie; trzeci – doprowadzi do gwiazdki.

Zad. 6 (siódma gwiazdka)

Rozwiąż rebus, a dowiesz się, jaki ptak, przysiadłszy na choinkowych gałązkach, wyśpiewuje rażno kolędę:

„W dzień Bożego Narodzenia
radość wszystkiego stworzenia,
ptaszki do szopy zlatują
Jezusowi przyśpiewują
Jezusowi przyśpiewują”

.....

Jaka Wigilijna potrawa znajduje się na rebusowym talerzu? .....

7. Teraz szeroką alejką prosto przez znajdujący się nieopodal Ogród Różany (zad.7/1), dalej – Ogród Tańca, Gracji i Harmonii (zad. 7/2) i jeszcze dalej do 3 cyprysników, sypiących na ziemię w zimowy czas swe gorejące pomarańczoworude igielki – płomyki. Nadszedł czas na prezenty wyciągane spod choinki.

Zad. 7/1

Ogród Różany. Mieszkają tu Róża i Mały Książę, gil wskazujący klucz i furtkę do „Tajemniczego ogrodu” - z najpiękniejszych ksiązek dzieciństwa: „Małego Księcia” A. de Saint Exuperego i „Tajemniczego ogrodu” F. H. Burnett. Sięgnij po nie, gdy powrócisz ze szlaku. Studnia bądź ogród, kryjące tajemnice, to nasz prezent dla Ciebie. Stań teraz w sześciopromiennym kręgu słońca i rozejrzyj się uważnie. W Noc Wigilijną, by powitać Nowonarodzone Dzieciątko, nawet i zimą róże roztulają swe płatki. Kolor ich jest .....

Zad. 7/2

Ogród Tańca, Gracji i Harmonii. Na uboczu niepozorne, zastygłe w kamieniu, rozwierają się z wolna w serdecznym geście, ożywając w Baśni Noc Wigilijnej. Szukaj ich tutaj, uściśnij. Odnalezionym przez Ciebie..... ich twórca nadał nazwę .....

8. Za cypryśnikami szlak wiedzie przez krainę dinozaurów. One też obchodziły Święta. Skręć w prawo w ciemnozieloną ścieżkę, a wnet dostrzeżesz płożące się gałęzie – instrument dinozaurów, lirę, na której grały swe świąteczne pieśni.

Zad. 8/1

Płożąca się lira to .....

Nieco dalej skręć w lewo, skręć w lewo, a w odległości nie większej niż 20m ujrzysz dinozaurowe świąteczne drzewko z ozdobą – jesiennym ludzikiem.

Zad.8/2

Choinka dinozaurów to .....

9. Idź teraz na skos ku sadzawce (omiń ją łukiem z lewej strony) i dalej ku drzewu, które wznosi potężny konar jak trąbę archanielską i gra:

„Tryumfy Króla Niebieskiego.

Zstąpiły z nieba wysokiego”

Zad. 9

Drzewo z trąbą to ..... Z jego liści można by zbudować daszek Stajenki, bowiem osiągają one wielkość ..... m.

10. Przejdź przez najbliższą oplecioną nagimi gałązkami pergolę i rozejrzyj się dookoła, ósma gwiazdka zjawi się przed Tobą.

Zad. 10 (gwiazdka ósma)

Najwyższa choinka ma ..... m i można ją zobaczyć w .....

11. Idź w przód wzdłuż brzegu do końca stawu. Spośród dwóch kierunków drogi prostopadłej do Twojej wybierz ten, gdzie konary drzewa o ściętych wierzchołkach układają się w kształt znaku zwycięstwa (litera V). Do gwiazdki dziewiątej i dziesiątej droga stąd prosta, choć dosyć daleka.

Zad 11 (gwiazdka dziewiąta)

„W szczerym polu na ustroni

Złote jabłka na jabłoni” (Teofil Lenartowicz „Złoty kubek”)

W świąteczny czas gospodarz rozkrawał jabłko na tyle części, ile .....

.....

Gałązki św. Barbary (np. jabłoni) stanowią świąteczny element dekoracji w ..... i w .....

A gdy już wszystko jest gotowe w jednym z tych krajów rozbrzmiewa pieśń:

„Stille Nacht, heilige Nacht

alles schlaft, einsam wacht”

(„Cicha noc, święta noc,

Pokój niesie ludziom wszem.”),

w drugim:

„Freut sich auch grofl und klein

Beim hellen Kerzenschein

Weil wieder Weihnacht ist.

O heilger christ!”

(„Radują się mali i duzi

migocą jasno świece

Znów Boże Narodzenie

o, Święte Boże Dziecię”

Zad. 12 (gwiazdka dziesiąta)

Dziesiąta gwiazdka zawisła nad skrajem łąki. Stara brzoza, zwiesiwszy gałązki, użala się nad Dzieciną:

„Leży, leży, leży, leży Jezus malusieńki

W szopce zimno, w szopce zimno, a On nagusieńki

przyszła Panna, przyszła Panna, siankiem Go okryła

taka pościel, taka pościel Jezusowi była”

Ale trawy przypominają o tym, że w żłóbku wonne siano, słoma złota, że świerszczyk na zielonych skrzypczkach przygrywa. I do wtóru świerszczykowych skrzypiec cała łąka

rozbrzmiewa przepelnioną otuchą kolędą:

„Mizerna, cicha Stajenka licha
pełna niebieskiej chwały
oto leżący, przed nami śpiący
w promieniach Jezus mały”

3 najważniejsze elementy świątecznego wystroju izby to ..... ,
..... , ... i .....
Siano kładziono ....., powróstem ze słomy obowiązywano
.....

12. Droga skręca, idź nią dalej. Jedenasta gwiazdka bieleje na czerwonej bramie.

Zad. 13

Ta brama to japońska Brama ..... Przechodzi się przez nią ze świata
..... do świata ..... Japończycy w czas świąt
ustawiają w domach .....
Sosna symbolizuje u nich ....., śliwa .....,
a bambus odpędza .....

13. Przekrocz Bramę. Ścieżką koralikowych krzewów dotrzesz do rozwidlenia, tam w prawo lub w lewo – każda droga jest dobra. Gdy ją już opuścisz, ujrzysz toczącą się kostkę zatrzymaną w biegu.

Zad. 14

Na ścianie kostki na wprost Ciebie znajduje się ..... oczek.
Kostkę rzucił Tobie Nowy Rok. Niech będzie szczęśliwy!

14. Idź drogą, na którą wyszedłeś, w stronę noworocznej kostki i dalej, aż do szerniałych prastarych pni, kryjących się pod daszkiem. Obok nich ścieżka Ptasiej Poczty. Do małych i większych skrzynek wrzucają swe listy wesole akrobatki – sikory, plotkujące wiecznie wróble, mazurki z czarną plamką na policzkach, gile w czerwonych kamizelkach, kosy o bursztynowych tęczówkach, krzykliwe sójki z niebieskim pióreczkiem w skrzydłach, stateczni leśni doktorzy – dzięcioły, rude jak płomień wiewiórki, ryjówki o długich pyszczkach, przebudzone ze snu zaskronce i inni mieszkańcy Ogrodu. W świąteczny czas uwijają się co sił skrzydlaci listonosze. Tyle życzeń, świątecznych przesyłek, dobrych wieści z daleka! I wciąż gra pocztowa trąbka, niesie się ptasia kolęda:

„Czyżyczek, szczygliczek
na gardłeczkach jak skrzypeczkach
śpiewają Panu w jasłeczkach
lir, lir w jasłeczkach.”

A zwierzaki – dzieciaki tańczą wokół choinki i śpiewają tak:

„Do stajenki, do stajenki przyszli razem dziś
wiewióreczka, dwie sarenki i kudłaty miś.
I zajączek przyszedł szary, polna myszka też,
i kuropatw ze trzy pary i kolczasty jeź
[.....]
Zajaśniało szopki wnętrze, jakby w złotej mgle
bo Dzieciątko Przenajświętsze uśmiech swój im śle”

Zad. 15/1

Policz skrzyńki Ptasiej Poczty. ....

Zad. 15/2

Rozwiąż kalambury, a dowiesz się, jakie ptaki dostały przed chwilą świąteczne życzenia i paczuszki

z gwiazdkowymi prezentami.

1. Odwrócony sok.

2. Krzem okrywa drzewa.

Podpowiedzi:

Elegancki garniturek, żółte oko, żółty dziób
ścieżką leśną rażno skacze hop, hop, tup, tup, tup.

Bywa uboga, bywa bogata
zdarza się modra, jest i czubata.

15. Kilka kroków za pniami skręć w lewo, a droga doprowadzi Cię do ronda lub, jeśli wolisz, słonecznego kręgu miłorzębów. Idąc, spoglądaj w prawo – znów ujrysz pozdrawiające dłonie, baletnicę czarującą swym wdziękiem, krzewy róż obiecujące w Nowym Roku najpiękniejsze barwy i wonie). Od miłorzębów kieruj się ku alei tablic.

Zad. 16/1 (tablica druga)

Barwy Godów to biel niewinności, zieleń nadziei i ..... (tym kolorem płonie olejek eteryczny przedstawionej tu rośliny) harmonii duszy, a wśród świątecznych aromatów nie brak zapachu ..... - ..... , charakterystycznego również dla olejku tej byliny.

Roślina przedstawiona na tej tablicy to .....

Zad 16/2 (tablica piąta)

Ulubiona roślina Świętego Mikołaja to ..... 6 grudnia siadają na tej tablicy aniołki i pytają:

„Mikołaju, Mikołaju,
co tam masz w tym worku?”

A on, wkładając prezenty w ów kwiatek, odpowiada:

„Złote trąbki na kolędę
dla wszystkich aniołków” (W. Chotomska „Mikołaj”)

I Święty Mikołaj, i ta – wbrew swej nazwie – niepospolita roślina lubią kolor czerwony. On uwidacznia to swym strojem, ona wyraża poprzez .....

16. Trzewiczki – wędrowniczki rażno maszerują alejką przed siebie do głazu Trzech Mędrców Świata, gdzie przestrzeń rozszerza się na kształt prostokąta.

Dwunasta gwiazdka kołysze się wesoło, zaprasza na herbatkę z cytryną i na świąteczne ciasto. Czeka ona na Trzech Króli, co w drodze daleko. Echo, które spotkali, nuci o nich kolędę:

„A Trzej Królowie
ochotnie spieszą
w Betlejem w szopie
Jezusa cieszą.”

Ty jednak, policzywszy szybko „cytrynki” na gwiazdkowym drzewku, podziękuj jej pięknie, by Monarchowie w poczęstunku nie mieli uszczerbku.

Zad. 17 (dwunasta gwiazdka)

Drzewko z „ cytrynkami” to .....

Mają one ..... smak. Może taki właśnie lubią Trzej Królowie?

Tu już kończy się nasz szlak. Gwiazdka kieruje Cię do Głazu Trzech Mędrców Świata. Połóż na nim dłoń i przywołaj w myśli mądre, dobre życzenie. Jeśli trafiłeś w Dobry Czas, będzie ono spełnione. Czy wiesz o tym, że gład Trzech Mędrców Świata jest także Gładem wszystkich Wędrujących?

Jeśli masz ochotę, możesz dalej spacerować po Ogrodzie. Jeśli zmierzasz do wyjścia, gwiazdka przy bramie zawoła do Ciebie: „Do zobaczenia znów na szlaku! Do zobaczenia!”

Odpowiedzi można przysyłać na adres: tmmp@poczta.fm Wśród uczestników, którzy prześlą prawidłowe rozwiązania rozlosujemy nagrody książkowe. Termin do 10.02

Opracowanie gry: Danuta i Leszek Żurkiewiczowie